

Til Helsedirektoratet
v/Stian Haugen

14. mars 2019

Innspill ny handlingsplan mot spilleproblemer (2019-2021)

Akan kompetansesenter kommer med følgende innspill til handlingsplanen.

1. Tiltak rettet mot etniske minoriteter i arbeidslivet

Bakgrunnen for forslaget: Befolkningsstudiene/Lotteritilsynet viser til økende risikoprofil for følgende grupper.

- Mann
- Ikke høyere utdanning
- Falt ut av arbeidslivet
- Er født i Afrika, Asia og Sør og- eller Mellom -Amerika

Vi erfarer at både forebyggende og behandlende tiltak mot gruppen som er født i Afrika, Asia og sør- og mellom Amerika, har vært krevende med usikre resultat. Vi tillater oss allikevel å peke på arbeidslivet som en mulig arena for å nå flere i disse gruppene. Et mulig eksempel er å benytte to store bedrifter innenfor renhold og catering, der hovedvekten av de ansatte er etniske minoriteter. Disse virksomhetene, som har flere tusen ansatte innenfor målgruppen, stiller seg positive til å være en arena for forebygging og tidlig intervensjon, og å medvirke til utvikling av tiltak for å motvirke spilleproblemer. Vår tanke er å bruke disse virksomhetene som mulige pilotbedrifter. Avhengig av erfaringene fra pilotene, vil det kunne være mulig å utvikle tiltak rettet mot virksomheter med ansatte i målgruppen.

2. Forebyggende tiltak rettet mot voksne/unge voksne når det gjelder dataspillproblematikk

Bakgrunnen for forslaget: Dataspillproblematikk er aktualisert med bakgrunn i at det nylig er kommet diagnoseverktøy for å beskrive en lidelse eller avhengighet. Konsekvensen av dette bør være at det blir enklere å søke helsehjelp for denne gruppen.

I Akan kompetansesenter har vi det siste året styrket oss faglig på feltet dataspill i et arbeidslivsperspektiv. Vi har underveis oppdaget noen interessante paradokser. På tross av at både nasjonale og internasjonale studier viser at gjennomsnittsalderen på dataspillere er i gruppen unge voksne/voksne, finner vi, med unntak av jegspiller.no, ingen tiltak rettet direkte mot denne gruppen. Befolkningsstudiene viser at ca 8 % gutter mellom 16-25 år har et problematisk forhold til dataspill, og ca 2 % har et avhengighetsforhold til dataspill.

Akan kompetansesenters jegspiller.no, som pr.31.12 17 hadde hatt over 18 000 besøk, viser at majoriteten av de som tester sine spillevaner er dataspillere. Ved årsskiftet hadde 11.000 testet sin dataspillatferd. Verktøyet har vært rettet spesielt mot arbeidslivet og spillmiljøene. Vi mener dette viser at det er et behov for økt satsning mot denne målgruppen.

3. Generell satsning mot arbeidslivet

Bakgrunnen for forslaget: Det fremkommer blant annet i vår studie «Problematisk spilleadfærd i arbeidslivet» (Dahlgren, Akan publikasjon 2/12) at flertallet av de med spilleproblemer er i arbeid. Av de som ringte Hjelpelinjen for spillavhengige i 2016 om pengespill, oppga 3 av 4 at de hadde egen lønnsinntekt. Spilleproblemer er derfor høyst relevant for arbeidslivet, som er en stor og egnet arena for å nå fram til befolkningen.


Vi i Akan kompetansesenter har gjennom flere år hatt en massiv pågang av bedrifter, bedriftshelsetjenester og andre arbeidslivsaktører som ønsker informasjon om både dataspill og pengespill. De siste årene har vi undervist mer om spill enn alkoholproblematikk i våre bedriftsbesøk/kurs, noe vi mener gjenspeiler et behov for informasjon og kunnskap. Dette kan være et resultat av massiv påvirkning fra reklame, og det faktum at arbeidslivet opplever på nært hold de dramatiske konsekvensene det kan ha for en ansatt å ha et spillproblem. Dessuten kan det innebære en sikkerhetsrisiko og fare for underslag. Flere av oppsigelsene/arbeidsrettssakene vi har vært vitne i, bekrefter hvilke vanskelige dilemma bedrifter kan komme i når spillavhengighet hos ansatte fører til kriminell aktivitet. En svært alvorlig situasjon både for bedrift og individ, som risikerer utstøtelse fra arbeidslivet.

Ovennevnte tre tiltak mener vi svarer godt på handlingsplanens tre hovedmål.

1. Færrest mulig i Norge skal ha problemer med spill
2. Kunnskapen om spill og spilleproblemer skal økes og deles
3. Tidlig identifisering og god behandling for problematisk spilleatferd

Med vennlig hilsen


Elisabeth Ege
direktør


Jarle Wangen
Seniorrådgiver, satsings-
ansvarlig spilleproblematikk